

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

2011/2182(INI)

25.1.2012

STANOVISKO

Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

pre Výbor pre petície

k Správe o občianstve EÚ za rok 2010: Odstránenie prekážok vykonávania
práv občanov EÚ
(2011/2182(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Louis Grech

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre petície, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže správa o občianstve EÚ KOM(2010)0603 a oznámenie o Akte o jednotnom trhu KOM(2010)0608 sú doplnkové iniciatívy, ktoré stavajú občana do centra jednotného trhu a pomáhajú prekonávať súčasnú roztrieštenosť EÚ;
- B. keďže súčasný hospodársky pokles a opätovné zavedenie protekcionistických hospodárskych prístupov v členských štátoch ohrozili niektoré z najviditeľnejších úspechov procesu európskej integrácie; keďže návrh Komisie vyhlásiť rok 2013 za Európsky rok občanov by mal riešiť sociálno-ekonomické problémy EÚ a pracovať na vytvorení trhu, ktorý slúži občanom;
- C. pripomínajúc podstatu svojho uznesenia z 20. mája 2010¹ o zabezpečení jednotného trhu pre spotrebiteľov a občanov a podporujúc Montiho správu, ktorá presadzuje prístup založený na občanoch, v rámci ktorého sa záujmy občanov a spotrebiteľov plne začleňujú do rozvoja jednotného trhu, čo posilňuje postavenie občanov EÚ a dodáva koncepcii občianstva EÚ nový politický impulz;
- D. so zreteľom na výsledky prvého fóra o jednotnom trhu, ktoré sa konalo 3. a 4. októbra 2011 v Krakove, a najmä na Krakovskú deklaráciu, ktorá poukazuje na prekážky, s akými sa občania stretávajú v každodennom živote, a na opatrenia, ktoré je potrebné prijať na ich odstránenie;
 1. zdôrazňuje najmä význam odstránenia prekážok voľného pohybu európskych občanov, aby občania mohli predovšetkým využívať svoje práva EÚ, ktoré sa týkajú viacerých aspektov ich života v ktoromkoľvek členskom štáte, do ktorého cestujú; je to obzvlášť dôležité v súvislosti s voľným pohybom pracovníkov a odborníkov, a teda aj s dokončením vnútorného trhu;
 2. zdôrazňuje, že by sa mohla posilniť mobilita občanov EÚ prostredníctvom poskytovania lepších informácií o využívaní ich sociálnych práv v iných členských štátoch; s potešením víta iniciatívu Komisie rozvíjať nový systém elektronickej výmeny údajov o sociálnom zabezpečení a vyzýva k posilnenej spolupráci medzi vnútroštátnymi systémami sociálneho zabezpečenia;
 3. vyzýva Európsku komisiu, aby účinne vykonávala článok 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, najmä v súvislosti s ostrovnými a horskými oblasťami, kde občania nemajú rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti, zamestnaniu a vzdelaniu ako obyvatelia žijúci vo väčších či menších mestách; žiada Komisiu, aby vyvinula väčšie úsilie pri zavádzaní vysokorychlostného internetu v ostrovných a horských oblastiach a aby zaviedla do praxe všetky politiky prístupových práv, ktoré sú potrebné na zabránenie vyľudňovania týchto oblastí;

¹ P7_TA(2010)0186.

4. víta záväzok Komisie aktualizovať smernicu 2005/36/ES s cieľom umožniť rýchlejšie a menej byrokratické uznávanie odborných kvalifikácií; zdôrazňuje, že je nevyhnutné zabezpečiť všeobecné uznávanie odborných kvalifikácií, keďže občania sú čoraz mobilnejší, a zaručovať tiež prenosnosť práv mobilných pracovníkov, podporovať neformálne vzdelávanie vedúce k nadobudnutiu pasu zručností a zavedeniu karty Mládež v pohybe; súhlasí s tým, že dobrovoľný európsky profesijný preukaz by mohol slúžiť ako nástroj na uľahčenie mobility Európanov a ako konkrétny príklad Európy občanov;
5. pripomína význam prenosnosti dôchodkov v rámci členských štátov EÚ, ktorej absencia zostáva značnou prekážkou odrádzajúcou občanov od uplatňovania svojho práva na voľný pohyb;
6. berie na vedomie skutočnosť, že Komisia si uvedomuje, že občania majú nedostatočný prístup k informáciám, a preto ju žiada, aby komunikáciu čo najviac prispôbila potrebám bežných občanov, napríklad sprístupnením všetkých verejných konzultácií Komisie vo všetkých úradných jazykoch Únie; dôrazne potvrdzuje svoju pozíciu, pokiaľ ide o význam systému jedného kontaktného miesta; vyjadruje pochvalu Komisii za odvedenú prácu na portáli Vaša Európa a nabáda k dokončeniu rozvoja tohto inovatívneho nástroja, predovšetkým intenzívnejším hľadaním riešení pre primerane zabezpečené fyzické jednotné kontaktné miesta na národnej úrovni tak, že bude zabezpečené ich umiestnenie v rámci zastúpení Európskej komisie v rôznych členských štátoch EÚ;
7. uznáva, že administratívne prekážky naďalej zostávajú hlavnou bariérou v Európskej únii; vyzýva Komisiu, aby hľadala účinnejšie riešenia prostredníctvom nepretržitého zisťovania a riešenia prekážok a problémov občanov, ktorí musia vybavovať cezhraničné administratívne postupy, či už priamo, alebo prostredníctvom miestneho administratívneho orgánu;
8. uznáva jazykové problémy, ktorým musia čeliť občania na vnútroštátnych súdoch, v inštitúciách a správach pri voľnom pohybe v rámci Európskej únie; vyzýva Komisiu, aby predložila hmatateľné a vhodné riešenia s cieľom pomôcť občanom prekonať túto podstatnú prekážku bez toho, aby podstatne zaťažila orgány členských štátov;
9. vyzýva Komisiu, aby prijala komplexný, konsolidovaný rámec, ktorý zhrnie všetky práva cestujúcich do jedného právneho predpisu a zohľadní pri tom rozličné potreby cestujúcich v závislosti od spôsobu dopravy, a vyjadruje Komisii pochvalu za to, že plánuje revíziu nariadenia (ES) 261/2004; žiada Komisiu, aby presadzovala účinné opatrenia v tejto oblasti;
10. zdôrazňuje, že komplexné daňové pravidlá platné pre cezhraničné situácie spolu s dvojitým zdanením odrádzajú občanov od presťahovania sa do iného členského štátu; podporuje úsilie Komisie o odstránenie týchto daňových prekážok a domnieva sa, že osobitná pozornosť by sa mala venovať registrácii motorových vozidiel, ktoré boli predtým zaregistrované v inom členskom štáte, s cieľom znížiť ťažkopádne formality a byrokraciu spojené s opätovnou registráciou a zabrániť prípadom dvojnásobného zaplatenia registračného poplatku; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby v roku 2012 zabezpečila predloženie legislatívneho návrhu;
11. víta návrhy Komisie uľahčiť prístup k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, aby sa

zaručila duševná vyrovnanosť a kvalitná starostlivosť občanom žijúcich mimo svojho členského štátu; žiada Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili rýchle a účinné vykonávanie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/24/EÚ z 9. marca 2011 o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a náležite zohľadnili zásady univerzálnosti, prístupu k vysokokvalitnej starostlivosti, rovnosti a solidarity¹; vyzýva ďalej Komisiu a členské štáty, aby pokračovali v dosahovaní cieľa širokého použitia telemedicíny a služieb elektronického zdravotníctva do roku 2020 a aby okrem toho podporovali pilotné projekty zamerané na poskytovanie elektronického prístupu občanov EÚ k ich zdravotným údajom a zaručenie interoperability záznamov o pacientoch, čím by pacientom zaručili kontinuitu starostlivosti;

12. konštatuje, že jednou z hlavných príčin frustrácie občanov prijímajúcich zdravotnú starostlivosť v zahraničí je to, že nie sú dostatočne oboznámení o svojich právach a prostriedkoch, ktoré majú k dispozícii na to, aby ich využívali; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby lepšie informovali občanov EÚ o týchto právach vrátane praktických aspektov ich využívania, predovšetkým pokiaľ ide o úhradu nákladov;
13. berie na vedomie nedávne publikácie Komisie s názvom „Posilnenie postavenia spotrebiteľov“ a „20 hlavných obáv“, ktoré zdôrazňujú informačné, legislatívne a realizačné nedostatky pretrvávajúce na jednotnom trhu, ako aj nedostatočnú informovanosť medzi spotrebiteľmi a podnikmi, pokiaľ ide o ich práva a povinnosti, čo im bráni v tom, aby ťažili z výhod jednotného trhu; zaväzuje sa a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili komunikáciu s občanmi, pokiaľ ide o ich práva vyplývajúce z jednotného trhu;
14. je presvedčený, že Komisia by sa po odhalení problémov týkajúcich sa jednotného trhu mala presunúť do ďalšej logickej fázy konsolidácie a hľadania spôsobov účinného vykonávania jednotného trhu s cieľom znovu získať podporu zo strany európskych občanov; víta prácu Komisie na „20 hlavných obavách“, ktoré vyplynuli z uznesenia z 20. mája 2010², ako užitočnom prvom kroku; vyzýva Komisiu, aby predložila „20 hlavných riešení“ na každý z týchto zdrojov frustrácie, ako sa navrhlo na fóre o jednotnom trhu v Krakove;
15. vyzýva Komisiu, aby rozvoj digitálneho jednotného trhu považovala za prioritu v záujme toho, aby spotrebiteľia mali plný prístup ku konkurencieschopnejším ponukám tovarov a služieb;
16. domnieva sa, že prístup k bankovým službám pre občanov EÚ, ktorí sa usadia v inom členskom štáte EÚ, by sa mal ešte viac zjednodušiť; nalieha na Komisiu, aby prijala potrebné legislatívne opatrenia s cieľom zabezpečiť prístup pre všetkých občanov EÚ k základnému platobnému účtu; zdôrazňuje potrebu zlepšiť transparentnosť bankových poplatkov;

¹ Smernica 2011/24/EÚ stanovuje pravidlá na uľahčenie prístupu k bezpečnej a vysokokvalitnej cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a podpore spolupráce medzi členskými štátmi v oblasti zdravotnej starostlivosti. V súlade s článkom 4 smernice sa cezhraničná zdravotná starostlivosť musí poskytovať tak, aby boli zohľadnené zásady univerzálnosti a prístupu k vysokokvalitnej starostlivosti, rovnosti a solidarity.

² P7_TA(2010)0186 (Grechova správa)

17. pripomína, že fórum o jednotnom trhu z roku 2011 poslúžilo ako úspešný audit pokroku jednotného trhu a pomohlo dostať do popredia obavy občanov; nalieha na Komisiu, aby zachovala toto tempo a nepretržite hodnotila súčasný stav jednotného trhu prostredníctvom organizovania pravidelného fóra o jednotnom trhu a doplnila ho každoročnými návštevami s cieľom zhodnotiť a podporiť jednotný trh v jednotlivých členských štátoch;
18. víta prácu a záväzok Komisie pri vykonávaní aktu o jednotnom trhu; nalieha na Komisiu, aby zabezpečila účinné vykonávanie hlavných priorít a zároveň rozvíjala druhý súbor iniciatív pre budúce vykonávanie;
19. pripomína význam účinných mechanizmov odškodnenia ako prostriedku na to, aby spotrebiteľia mohli presadzovať svoje práva; zdôrazňuje skutočnosť, že v priebehu rokov sa systémy alternatívneho riešenia sporov a sieť SOLVIT ukázali ako jednoduché, rýchle a nákladovo účinné pri riešení problémov, s ktorými sa občania stretávajú, ako napríklad uznávanie odborných kvalifikácií, prenosnosť dôchodkových fondov v prípade mobilných pracovníkov a voľný pohyb a pobyt občanov EÚ; napriek tomu konštatuje, že oblasť alternatívneho riešenia sporov v Európe zostáva značne roztrieštená a že sieť SOLVIT sa takmer nikde nevyužíva dostatočne; zdôrazňuje, že občania by mali byť lepšie informovaní o mechanizmoch odškodnenia a nástrojoch riešenia problémov s cieľom uľahčiť odškodňovanie spotrebiteľov pri cezhraničnom nákupe tovarov a služieb; víta legislatívne návrhy Komisie o využívaní alternatívneho riešenia sporov a internetového riešenia sporov a poukazuje na význam ich účinného prijatia, ako aj podporu širokého využívania mediácie; žiada Komisiu, aby zabezpečila prípravu právne záväzného rámca v oblasti kolektívneho odškodnenia;
20. zastáva názor, že nový systém alternatívneho riešenia sporov založený na občanoch a postavený na existujúcich poradných orgánoch a administratívnych štruktúrach by mohol viesť k zabezpečeniu dostupných, vhodných a prístupných postupov mimosúdneho vyrovnania pre spotrebiteľov;
21. povzbudzuje Komisiu, aby bezodkladne prijala akčný plán s cieľom ešte viac upevniť a posilniť úlohu sietí SOLVIT, Vaša Európa radí a európskych spotrebiteľských centier, vrátane asistenčných útvarov s cieľom viac ich zviditeľniť pre občanov a podniky;
22. nabáda Komisiu, aby zvažila prijatie užívateľsky prijateľnej, pravidelne aktualizovanej a ľahko prístupnej charty občianskych práv, ako to požadoval Parlament vo svojom uznesení z 20. mája 2010¹, v ktorom by sa stanovili práva a povinnosti občanov a cezhraničné otázky súvisiace s jednotným trhom; zastáva názor, že táto charta by mala byť ľahko dostupná a mala by slúžiť ako príručka pre všetkých občanov, ktorí sa presúvajú, pracujú, nakupujú a predávajú vo viac ako jednom členskom štáte, a že by mala poskytovať viac praktických informácií a riešení pre každodenné problémy európskych občanov, ako je získavanie prístupu k zdravotnej starostlivosti, registrácia vozidiel, otvorenie bankového účtu, internetový nákup výrobkov a podobne;
23. žiada členské štáty, aby v spolupráci s Komisiou prijali ďalšie opatrenia s cieľom prekonať prekážky brániace občanom v prístupe k službám online; v tejto súvislosti berie

¹ P7_TA(2010)0186 (Grechova správa)

na vedomie návrh Komisie o európskom zmluvnom práve;

24. pripomína Európskej komisii jej povinnosť vyšetrovať porušenia právnych predpisov EÚ, najmä pokiaľ ide o porušovanie práv občanov EÚ. zdôrazňuje, že dôkazné bremeno týkajúce sa takýchto porušení práva EÚ sa nesmie presúvať na občanov, ktorí nemajú zdroje na poskytovanie takýchto informácií;
25. zdôrazňuje, že hoci nedávno došlo k zlepšeniam, ktoré sa zistili v tabuľke výsledkov vnútorného trhu z decembra 2010, členské štáty stále celkom neplnia svoje ciele správnej a včasnej transpozície európskych právnych predpisov do vnútroštátnych právnych predpisov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili správne vykonávanie a transpozíciu právnych predpisov v oblasti jednotného trhu prostredníctvom systematickejšieho, nezávislého monitorovania s cieľom zaručiť rovnaké podmienky v celej Únii.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	25.1.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+: 36 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Cornelis de Jong, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Vicente Miguel Garcés Ramón, Małgorzata Handzlik, Iliana Ivanova, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Kurt Lechner, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Simon Busuttil, Frank Engel, Ildikó Gáll-Pelcz, Anna Hedh, Liem Hoang Ngoc, Emma McClarkin, Olle Schmidt, Kyriacos Triantaphyllides